

Overvægt hos mænd af Psykolog Hanne Jensen, Rigshospitalet.

Der har inden for de seneste 10 år været en større stigning i overvægt blandt mænd end blandt kvinder. Denne kønsforskel kan vi ikke umiddelbart forklare. Men den stigende opmærksomhed på, at mænd og kvinders sundhedsadfærd er forskellig kan måske inspirere til mere forskning, hvor manden som køn bliver udforsket og ikke mindst forskelle mellem mænd. Indtil videre ser det ud til at kønnet har stor betydning for den måde vi opfatter overvægt på, og at dette må indgå i både forebyggelse og behandling.

En ny undersøgelse af fordomme om overvægtige mænd viser, at overvægtige mænd blev vurderet til at være mere venlige, pålidelige, intelligente, have bedre forældreevne og bedre partner-potentiale end normalvægtige mænd[1]. Det kan altså være ganske positivt at veje for meget, hvis man er en mand. I undersøgelsen er der tale om 50 kilo over normalvægt, og der er desværre ikke oplyst BMI, men et bud, er at manden må ligge godt over et BMI på 30, som i dag bruges som grænsen mellem overvægt og svær overvægt¹. Denne undersøgelse viser dog også at normalvægtige mænd anses som mere attraktive og til at have en bedre erhvervskarriere end overvægtige mænd.

Undersøgelsen er ganske interessant af flere grunde. Det er af de få studier, der udelukkende tager udgangspunkt i fordomme om mænd. Der er en lang række af studier, der har vist at der sker en diskriminering af svært overvægtige mennesker på flere planer i samfundet; både mht. uddannelse, i arbejdslivet, i sundhedsvæsenet, og i relationer fx valgt af partner og kammerater. I disse studier har kvinder og til dels også kønsforskelle haft en særlig position, hvorimod manden som køn ikke har været udsat for samme fokusering. Der har ikke været tvivl om at svært overvægtige personer bliver stigmatiseret, og at det gør sig gældende for både mænd og kvinder. For mænd tyder det dog på, at de skal være betydeligt mere overvægtige, før de møder de samme fordomme som overvægtige kvinder. Samtidig medfører, selv ganske stor overvægt, attribuering af positive karaktertræk. Det må antages at denne positive afsmitning fra overvægten kan have en betydning i mandens egen opfattelse af sin overvægt, og måske kan være med til at forklare at overvægtige mænd ofte ikke beskriver sig selv som overvægtige [2].

Vi ved, at mænd generelt set bliver motiveret til livsstilsforandring ved udsigten til at få bedre sundhed og undgå sygdom. Men der noget der tyder på, at overvægtige mænd ikke altid laver en kobling mellem deres helbred på den ene side, og deres bekymringer og risici ved at være overvægtig på den anden side. Mænd er dog sjældent i tvivl om placering af ansvaret for deres overvægt; det ansvar påtog de sig til fulde [3].

[1] Wade, Fuller, Bresnan, Schaefer og Mlynarski (2007). Weight halo effects: Individual differences in personality evaluations and perceived life success of men as a function of weight? *Personality and Individual Differences*, 42, 317-324.

[2] Kuchler, V. (2003). Mistakes were made: misperception as a barrier to reducing weight. *International journal of Obesity*, 27, 856-861.

[3] Madsen og Olsen (2006) Den mandlige patient og lægesamtalen om overvægt. *Månedsskrift for Praktisk Lægegering*, 84, 543-550.

¹ En mand med en højde på 185cm og vægt på 120 kg har et BMI på 35